www.NikLine.ir

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

فهرست مندرجات

	شماره بنـد
• دامنه کاربرد	۲ – ۱
• تعاریف	٤ – ۳
• ماهیت کمکهای بلاعوض دولت	۷ – ۵
• شناخت کمکهای بلاعوض دولت	۱۸ – ۸
• کمکهای بلاعوض غیرپولی	۱۹
• نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض دولت در ترازنامه	۲۱ – ۲۰
• نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض دولت درصورت سود و زیان	۲۲
• سایر موارد افشا	۲٦ – ۲۳
• تاریخ اجرا	۲۷
• مطابقت با استانداردهای بین‌المللی حسابداری	۲۸
• پیوست: فهرست کمکهای بلاعوض دولت و نحوه حسابداری آن	

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

این استاندارد باید باتوجه به "مقدمه‌ای بر استانداردهای حسابداری" مطالعه و بکار رفته شود.

دامنه کاربرد

۱. این استاندارد باید برای حسابداری کمکهای بلاعوض دولت و سایر اشکال کمکهای دولتی بکار گرفته شود.

۲. الزامات این استاندارد، همچنین می‌تواند به عنوان بهترین الگوی عمل حسابداری کمکهای بلاعوض و سایر اشکال کمک دریافتی از منابع غیر دولتی مورد استفاده قرار گیرد.

تعاریف

۳. اصطلاحات ذیل در این استاندارد با معانی مشخص زیر بکار رفته است:

- دولت : متشکل است از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، نهادها و ارگانهای دولتی، شرکتهایی که بیش از ۵۰٪ سرمایه آنها متعلق به دولت است و سایر مؤسساتی که به موجب قوانین موضوعه، دولتی شناخته می‌شود.
- درآمد عملیاتی: عبارت است از افزایش در حقوق صاحبان سرمایه، بجز موارد مرتبط با آورده صاحبان سرمایه، که از فعالیتهای اصلی و مستمر واحد تجاری ناشی شده باشد.
- کمک دولت : عبارت از عملیاتی است که توسط دولت به منظور فراهم کردن مزیتهای اقتصادی برای یک واحد تجاری یا گروهی مشخص از واحدهای تجاری در چارچوب قوانین و مقررات معین انجام می‌شود. از لحاظ مقاصد این استاندارد، مزیتهایی که تنها به طور غیرمستقیم و از طریق انجام عملیات مؤثر بر شرایط عمومی تجاری فراهم می‌شود، مانند تدارک امکانات زیربنایی در مناطق در حال توسعه یا تحمیل محدودیتهای تجاری بر رقبا، جزء کمکهای دولت محسوب نمی‌گردد.
- کمکهای بلاعوض دولت : عبارت است از کمکهای دولت به شکل انتقال دارایی به واحد تجاری یا جلوگیری از خروج آن از واحد تجاری در قبال رعایت برخی شرایط، درگذشته یا آینده، مربوط به فعالیتهای واحد تجاری. آن گروه از کمکهای دولت که تعیین ارزش آنها به نحو معقولی امکان‌پذیر نیست و همچنین معاملات واحد تجاری با دولت که نتوان آنها را از فعالیتهای عادی واحد تمیز داد، جزء کمکهای بلاعوض دولت محسوب نمی‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

- **ارزش منصفانه : مبلغی است که خریداری مطلع و مایل و فروشنده‌ای مطلع و مایل می‌توانند در معامله‌ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را در ازای مبلغ مزبور با یکدیگر مبادله کنند.**

٤ . برای اهداف این استاندارد واژه دولت به صورت گسترده‌ای تعریف شده است. در این استاندارد همچنین کمکهای بلاعوض نهادهای بین‌المللی از قبیل سازمان ملل متحد و مؤسسات وابسته به آن همانند کمکهای بلاعوض دولت تلقی می‌شود.

ماهیت کمکهای بلاعوض دولت

٥ . کمکهای بلاعوض دولت معطوف به ترغیب واحد تجاری یا کمک به آن جهت انجام فعالیتی است که به لحاظ مصالح اجتماعی یا اقتصادی ضرورت دارد. کمکهای بلاعوض دولت طیف گسترده‌ای را دربر می‌گیرد و به علت تغییر در سیاستهای دولت و یا وضع قوانین و مقررات جدید تغییر می‌یابد. اعطای کمکهای بلاعوض دولت دارای شرایط متعددی از جمله رعایت قوانین و مقررات مربوط، وجود بودجه مصوب، انجام تشریفات لازم جهت دریافت، نظارت بر مخارج انجام شده از محل کمکهای دریافتی و نحوه تسویه آن است که بر این اساس، از دریافت کمک و چگونگی وصول آن اطمینان حاصل می‌شود.

٦ . کمکهای بلاعوض دولت از لحاظ ماهیت و اهداف دارای اشکال متفاوتی است که عمدتاً به شرح زیر می‌باشد:

الف . کمکهایی که جهت حمایت مالی واحد تجاری در شرایط اضطراری یا جبران مخارج تحمل‌شده قبلی آن بدون هرگونه پیش شرطی درارتباط با عملیات آتی واحد تجاری یا الزام آن به انجام مخارج بیشتر، اعطا می‌شود. برای مثال، می‌توان از کمکهای بلاعوض دولت جهت جبران خسارات ناشی از حوادث طبیعی و جنگ یا جلوگیری از تعطیل واحدهای تجاری نام برد.

ب . کمک‌هایی که جهت تأمین مالی فعالیتهای واحد تجاری طی مدتی مشخص یا جبران زیان، هزینه‌ها یا کاهش درآمد واحد تجاری و با پیش‌بینی قبلی اعطا می‌شود.

در برخی موارد، این کمکهای بلاعوض منبع عمده درآمد واحد تجاری را تشکیل می‌دهد. برای نمونه می‌توان از یارانه‌های پرداختی در رابطه با بهای خرید مواد یا فروش محصول و یا جبران زیان شرکتهای دولتی ارائه‌کننده خدمات عمومی نام برد.

ج . کمکهایی که شرط اساسی اعطای آن الزام واحد تجاری دریافت‌کننده کمک، به خرید یا ساخت داراییهای غیرجاری یا تحصیل آن به هر شکل دیگر است. در رابطه با این کمکها شرایط فرعی دیگری نیز ممکن است درنظر گرفته شود که نوع یا محل استفاده از داراییهای مزبور یا دوره‌هایی را که طی آن داراییها باید تحصیل یا نگهداری شود محدود سازد. در برخی موارد، درصورت عدم دریافت این کمکها، واحد تجاری اساساً قادر به شروع یا ادامه فعالیت خود نیست. از جمله این کمکها می‌توان به کمک از محل داراییهای ایجاد شده طرحهای عمرانی و اهدای داراییهای ثابت مشهود اشاره کرد.

د . کمکهایی که در قالب بخشش مطالبات دولت از واحد تجاری (از قبیل بخشودگی اصل و سود تضمین شده تسهیلات دریافتی) اعطا می‌گردد و نیز کمکهایی که جمعاً و خرجاً در بودجه دولت منظور می‌شود (یعنی از یک طرف به عنوان درآمد دولت و از طرف دیگر به عنوان هزینه دولت در بودجه شناسایی می‌شود) از قبیل معافیتهای گمرکی اعطایی به وزارت نیرو و شرکتهای تابعه موضوع ماده واحده مصوب ۱۳٦٥/٤/۱٥ مجلس شورای اسلامی و یا تأمین غیر مستقیم مابه‌التفاوت مابه‌ازای ریالی ارز تخصیصی به واحدهای تجاری طبق قانون بودجه و موافقتنامه‌های مربوط.

۷ . کمک دولت می‌تواند به اشکالی غیر از کمکهای بلاعوض در قالب اعطای مزیتهای خاص صورت گیرد که متضمن جریان ورود منابع به واحد تجاری یا کاهش جریان خروج منابع از آن نباشد، برای نمونه می‌توان از کمکهای مشاوره‌ای، اعطای شرایط ترجیحی در تسهیلات پرداختی، تضمین بدهی واحد تجاری، معافیتهای مالیاتی و گمرکی و اعمال نرخهای ارزان قیمت ارز در سیستمهای ارزی چند نرخی نام برد.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

شناخت کمکهای بلاعوض دولت

۸. کمکهای بلاعوض دولت درصورت احراز شرایط زیر شناسایی می‌شود:

الف. جریان منافع اقتصادی آتی مرتبط با کمک بلاعوض به درون واحد تجاری یا کاهش جریان خروجی منافع اقتصادی آتی از واحد تجاری محتمل باشد،

ب. مبلغ کمک بلاعوض به‌گونه‌ای اتکا پذیر قابل اندازه‌گیری باشد،

ج. مخارج مرتبط با کمک بلاعوض دریافتی به‌گونه‌ای اتکا پذیر قابل اندازه‌گیری باشد، و

د. اطمینان معقولی در رابطه با اجرای شرایط مربوط به مصرف کمک بلاعوض وجود داشته باشد.

۹. هرگاه نحوه عمل حسابداری کمکهای بلاعوض دولت در قوانین آمره پیش‌بینی شده باشد، باید ضمن رعایت معیارهای شناخت مندرج در بند ۸، از نحوه عمل حسابداری مندرج در متن قوانین مربوط تبعیت کرد.

۱۰. کمکهای بلاعوض دولت اساساً در چارچوب قوانین و مقررات مصوب اعطا می‌گردد. در برخی موارد که عمدتاً معطوف به کمکهای مرتبط با داراییهای غیرجاری است، نحوه عمل حسابداری کمکهای بلاعوض دولت، در قوانین آمره پیش‌بینی می‌شود. نمونه‌هایی از نحوه عمل حسابداری مرتبط با کمکهای بلاعوض دولت مندرج در قوانین در پیوست این استاندارد ارائه شده است.

۱۱. در رابطه با کمکهای بلاعوض دولت، جریان ورودی منافع اقتصادی آتی زمانی محتمل تلقی می‌گردد که شرایط دریافت کمک رعایت شده و نسبت به دریافت آن اطمینان معقولی وجود داشته باشد. احراز شرایط دریافت کمک بلاعوض، معمولاً متضمن رعایت دقیق قوانین و مقررات مربوط و وجود بودجه مصوب می‌باشد. به عبارت دیگر، تا زمانی که واحد تجاری به طور معقول، اطمینان حاصل نکند که منافع اقتصادی آتی مرتبط با کمک به درون واحد تجاری جریان خواهد یافت، شناختی در صورتهای مالی صورت نمی‌گیرد. بلکه در این موارد، موضوع در قالب داراییهای احتمالی قرار گرفته و طبق استاندارد حسابداری شماره ٤ با عنوان ذخایر، بدهیهای احتمالی و داراییهای احتمالی با آن رفتار می‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

برای مثال، هرگاه زمینی از سوی مراجع دولتی با پیش شرط شروع بـه احـداث سـاختمان ظرف مهلت مقرر، به واحد تجاری واگذار گردد، شناخت کمک مزبور در صورتهای مالی، موکول به شروع عملیات احداث خواهد بود.

۱۲ . جریان ورودی منافع اقتصادی آتی مرتبط با کمکهای بلاعوض دولت لزوماً منعکس‌کننـده جریان فیزیکی این منافع نیست بلکه دربرگیرنده مواردی که کمکهای بلاعوض به صورت جمعاً و خرجاً در بودجه دولت منظور می‌شود نیز می‌باشد. این کمکها در واقـع کمکهـای بلاعوض به واحد تجاری است که منافع اقتصادی مرتبط با آنها بـه طـور غیرمـستقیم بـه درون واحد تجاری جریان می‌یابد. برای نمونه می‌توان به موردی اشاره کرد که بخـشی از مابه‌ازای ریالی مبلغ ارزی که طبق مقررات قانونی به واحد تجـاری تخـصیص مـی‌یابـد، به موجب بودجه عمومی یا موافقتنامه‌های مربوط به طور مستقیم توسـط دولـت پرداخـت گردد.

۱۳. درصورت عدم تصریح نحوه حسابداری در قوانین آمره، انواع کمکهای بلاعوض دولت مـشروط به رعایت معیارهای شناخت مندرج در بند ۸ به شرح زیر درصـورت سـود و زیـان شناسـایی می‌گردد:

الف . در مواردی که کمک بلاعوض به منظور جبران زیان، هزینه‌ها یـا کـاهش درآمـد واحـد تجاری با پیش‌بینی قبلی یا برای حمایت مالی واحد تجاری در شـرایط اضـطراری و جبـران مخارج تحمل‌شده قبلی آن اعطا می‌شود، ایـن کمکهـا را بایـد در صـورت سـود و زیـان دوره‌ای که در آن دوره قابل وصول می‌گردد، شناسایی کرد.

ب . کمک بلاعوضی که جهت تأمین مـالی فعالیتهـای عمـومی واحـد تجـاری طـی یـک دوره بلندمدت مشخص یا به منظور جبران کاهش درآمد جاری و یا آتـی واحـد تجـاری اعطـا می‌شود، باید در صورت سود و زیان دوره‌ای که درارتباط با آن دوره دریافت می‌گـردد و در صورت مشخص نبودن دوره مربوط، در صورت سود و زیان دوره‌ای که در آن قابل وصول می‌شود، شناسایی گردد.

ج . هرگاه، کمک بلاعوض به منظور تأمین مخارج ایجاد یا تحصیل داراییهـای غیرجـاری اعطـا گردد، این کمکها را باید به موازات ایفای تعهدات مستتر در کمـک بلاعـوض کـه عمومـاً متناسب با عمر مفید اقتصادی داراییهای مربوط است، در صورت سود و زیان شناسـایی

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

کرد. کمکهایی که به عنوان جبران خسارات وارده قبلی به داراییهای ثابت به واحد تجاری اعطا می‌گردد و نیز کمکهایی که تعهدات مربوط به آنها ایفا شده یا دیگر وجود نداشته باشد، در چارچوب نحوه عمل حسابداری مندرج در بند (الف) قرار می‌گیرد.

۱٤. قاعده کلی برای شناسایی کمک بلاعوض (اعم از اینکه در رابطه با مخارج جاری یا سرمایه‌ای اعطا شده باشد) به عنوان درآمد دوره یا بدهی، این است که تعهدات مرتبط با این کمکها تا پایان دوره مورد نظر ایفا شده باشد یا به‌تدریج طی سنوات بعدی ایفا گردد. در برخی موارد، هزینه‌های جاری که کمک جهت جبران آن اختصاص یافته، قبلاً تحمل شده است که در این حالت، کمک بلاعوض باید در صورت رعایت معیارهای شناخت مندرج در بند ۸ فوق، بلافاصله در صورت سود و زیان شناسایی شود. با این حال، هرگاه کلیه مخارج جاری که قرار است از محل کمک بلاعوض انجام شود، تحمل نشده باشد، لازم است بخشی از کمک را تا زمان تحمل این مخارج به عنوان بدهی تلقی کرد.

۱۵. در برخی موارد ممکن است کمک بلاعوض متضمن شرایطی باشد که درصورت عدم رعایت آنها، دریافت‌کننده کمک ملزم به استرداد کمک دریافتی گردد. بدین لحاظ، دریافت کمک بلاعوض به خودی خود دلیل قطعی براین نیست که شرایط مربوط به کمک بلاعوض رعایت خواهد شد بلکه تا زمانی که واحد تجاری اطمینان حاصل نکند که شرایط مربوط را رعایت خواهد کرد، شناخت کمک بلاعوض به عنوان بدهی ادامه می‌یابد. با این حال، درصورت تداوم فعالیت واحد تجاری، اعمال خصوصیت احتیاط معمولاً مستلزم تعویق شناخت کمک بلاعوض درصورت سود و زیان صرفاً به خاطر وجود این احتمال که در آینده ممکن است شرایط مربوط به کمک رعایت نگردد و این امر منجر به استرداد کمک شود، نمی‌باشد. به محض اینکه کمک بلاعوض دولت به عنوان درآمد شناسایی گردد، با هرگونه بدهی و رویداد احتمالی مربوط به آن طبق الزامات استانداردهای حسابداری شماره ٤ و ٥، با عناوین " ذخایر، بدهیهای احتمالی و داراییهای احتمالی" و " رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه"، رفتار می‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

۱۶. نحوه شناخت کمک بلاعوض در مواردی که کمک مشخصاً درارتباط با جبران مخارج خاصی اعطا شده (اعم از اینکه این مخارج، سرمایه‌ای، جاری یا ترکیبی از این دو باشد)، کار آسانی است. مشکل زمانی پیش می‌آید که شرایط کمک، مخارج مربوط را دقیقاً مشخص نکند، بلکه به کاربرد عباراتی از قبیل " کمک به پروژه"، " ترغیب به ایجاد اشتغال" و غیره بسنده کند. در چنین حالاتی، باید شرایطی را که منجر به پرداخت اقساط کمک از طرف اعطاکننده شده است مورد ملاحظه قرار داد.

۱۷. شناسایی کمک بلاعوض مربوط به داراییهای غیرجاری استهلاک‌ناپذیر متناسب با ایفای تعهدات مربوط، گاه به علت نامشخص بودن عمر مفید اقتصادی دارایی اهدا شده یا مدت زمان ایفای تعهد ناممکن است که در این حالت شناسایی کمک به عنوان درآمد دوره بلامانع خواهد بود. معهذا، هرگاه بتوان مبنایی جهت تخصیص کمک (مثل عمر مفید ساختمان بنا شده بر روی زمین اهدایی) به عنوان درآمد دوره‌های مختلف تعیین نمود، مبنای موصوف باید مورد استفاده قرار گیرد.

۱۸. کمکهای بلاعوض دولت که به علت عدم رعایت پاره‌ای از شرایط آن، قابل استرداد به اعطا کننده می‌شود، باید طبق استاندارد حسابداری شماره ۶ با عنوان " گزارش عملکرد مالی"، تغییر در براورد حسابداری محسوب شود. استرداد کمک بلاعوض دریافتی باید به شرح زیر شناسایی شود:

الف. درخصوص کمکهای دریافتی جهت تحصیل داراییهای غیرجاری که طبق رویه مندرج در قوانین آمره در حقوق صاحبان سهام انعکاس یافته است، بازپرداخت آن نیز تابع نحوه عمل حسابداری مقرر در قوانین آمره خواهد بود.

ب. نحوه عمل حسابداری استرداد کمک بلاعوض دریافتی در سایر موارد به شرح زیر خواهد بود:

۱. ب. هرگاه عین دارایی غیرجاری مرتبط با کمک بلاعوض توسط اعطاکننده مطالبه نگردد، بازپرداخت کمک تا میزان بدهی موجود (حصه تخصیص نیافته کمک بلاعوض) موجب حذف بدهی می‌گردد. هرگونه مازاد قابل پرداخت در این رابطه، درصورت انطباق با معیارهای شناخت داراییهای ثابت مشهود،

موجب افزایش در مبلغ ثبت شده دارایی مربوط خواهد شد و در غیر این صورت فوراً به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. استهلاک انباشته اضافی که درصورت نبود کمک تا آن تاریخ محاسبه می‌شد، تعیین شده و فوراً به عنوان هزینه شناسایی می‌گردد.

۲ . ب . چنانچه استرداد کمک بلاعوض متضمن برگشت عین دارایی غیرجاری مرتبط با کمک باشد، ضمن حذف ارزش دفتری دارایی بلندمدت و بدهی مربوط (مانده تخصیص نیافته کمک بلاعوض) از حسابها، هرگونه تفاوت موجود بین حسابهای مزبور و نیز مبالغ اضافی احتمالی مورد مطالبه اعطاکننده در صورت سود و زیان شناسایی می‌گردد.

کمکهای بلاعوض غیرپولی

۱۹. چنانچه کمک بلاعوض دولت به شکل داراییهای غیر پولی (مانند زمین، ساختمان و سهام شرکتها) به واحد تجاری اعطا شود، کمک بلاعوض باید به ارزش منصفانه دارایی دریافتی ثبت شود. در مواردی که مبنای ارزشیابی داراییهای غیرپولی دریافتی در متن قوانین آمره مربوط مشخص شده باشد، کاربرد این مبانی به شرط آنکه موجب انعکاس داراییهای اهدایی به ارزشهای بیش از ارزش منصفانه در زمان انتقال نگردد، قابل پذیرش خواهد بود.

نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض دولت در ترازنامه

۲۰. بجز مواردی که نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض مربوط به داراییهای ثابت مشهود در قوانین آمره پیش‌بینی شده است، در سایر موارد که اعمال الزامات این استاندارد مستلزم شناخت کمک بلاعوض به عنوان بدهی است، مانده این بدهی باید تحت عنوان " مانده تعهدات مرتبط با کمک بلا عوض" در صورتهای مالی انعکاس یابد.

۲۱ . کمکهای بلاعوض دریافتی جهت تحصیل داراییهای غیرجاری که عموماً به صورت بنیادی بر عملیات توسعه اقتصادی و فعالیت واحد تجاری مؤثر می‌باشد در اغلب موارد طبق رویه حسابداری مندرج در قوانین و مقررات آمره مستقیماً در بخش حقوق صاحبان سرمایه تحت عناوینی از قبیل " افزایش سرمایه دولت" یا " سرمایه اهدایی" منعکس می‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض دولت درصورت سود و زیان

۲۲ . آن گروه از کمکهای بلاعوض دولت که به موجب مقررات این استاندارد مستلزم شناسایی به عنوان درآمد دوره است، باتوجه به هدف کمک و ارتباط یا عدم ارتباط آن با فعالیت اصلی واحد تجاری حسب مورد، به عنوان درآمد عملیاتی یا غیر عملیاتی و درصورت اهمیت به‌طور جداگانه در صورت سود و زیان ارائه می‌شود. به علت تنوع ماهیت کمکهای مزبور، این استاندارد نحوه طبقه‌بندی تفصیلی کمکهای دریافتی را مشخص نمی‌کند، زیرا این امر مستلزم بررسی و قضاوت در مورد شرایط و نوع کمک دریافتی است. با این حال در مواردی که کمک بلاعوض دریافتی در قالب یارانه جهت جبران بخشی از بهای تمام شده محصول و یا جبران عدم‌النفع ناشی از فروش محصول به قیمتهای معین پرداخت گردد، این کمکها به ترتیب به صورت کسر از بهای تمام شده کالای تولید شده و افزایش مبلغ فروش در صورت سود و زیان یا در یادداشتهای توضیحی منعکس می‌شود.

سایر موارد افشا

۲۳ . موارد زیر درارتباط با کمکهای بلاعوض دولت باید در صورتهای مالی افشا شود :

الف . رویه حسابداری مربوط به کمک بلاعوض شامل نحوه ارائه آن.

ب . اثر کمکهای بلاعوض برنتایج دوره جاری و دوره‌های آتی و وضعیت مالی واحد تجاری.

ج . در مواردی که کمک دولت به شکلی غیر از کمکهای بلاعوض بوده و اثرات با اهمیتی بر نتایج دوره داشته باشد، ماهیت و درصورت قابلیت اندازه‌گیری، براوردی از اثرات این‌گونه کمکها.

د . بدهیهای احتمالی مربوط به کمکهای بلاعوض قابل استرداد.

۲٤ . در مواردی که نتایج دوره به‌گونه‌ای با اهمیت تحت تأثیر کمک بلاعوض قرار می‌گیرد یا انتظار می‌رود نتایج دوره‌های آتی از بابت شناخت تدریجی کمکهای بلاعوض قبلی به‌گونه‌ای با اهمیت تحت تأثیر قرار گیرد، برای درک صورتهای مالی، افشای اثرات این کمکها بر عملکرد مالی و وضعیت مالی واحد تجاری و ماهیت و میزان هریک از آنها ضروری است.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰
حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

۲۵ . دوره یا دوره‌هایی که طی آن کمک بلاعوض در صورت سود و زیان منظور می‌شود (با توجه به عملی بودن موضوع از نقطه نظر تعدد و تنوع کمکهای دریافتی) لازم است افشا گردد. معمولاً، اشاره کلی به دوره‌هایی که در آن کمکهای دریافت شده قبلی، به سود و زیان منظور خواهد شد، کفایت می‌کند.

۲۶ . در مورد کمکهای بلاعوض غیرپولی که مبانی ارزشیابی آن طبق قوانین و مقررات آمره تعیین گردیده است، هرگاه کاربرد مبانی مذکور منجر به ارزشیابی داراییهای اهدایی به ارزشی کمتر از ارزش منصفانه آن شود، موضوع باید در یادداشتهای توضیحی و در صورت امکان همراه با اثرات مالی آن افشا گردد.

تاریخ اجرا

۲۷ . الزامات این استاندارد در مورد کلیه صورتهای مالی که دوره مالی آنها از تاریخ ۱۳۸۰/۱/۱ و بعد از آن شروع می‌شود، لازم‌الاجراست.

مطابقت با استانداردهای بین‌المللی حسابداری

۲۸ . به استثنای موارد مندرج در بندهای ۹، ۱۹ و ۲۰، با اجرای الزامات این استاندارد مفاد استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۰ با عنوان حسابداری کمکهای بلاعوض دولت و افشای کمکهای دولت نیز رعایت می‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۱۰

حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

پیوست

فهرست کمکهای بلاعوض دولت و نحوه حسابداری آن

این پیوست بخشی از استاندارد حسابداری محسوب نمی‌شود و تنها منعکس‌کننده برخی رویه‌های حسابداری مربوط به کمکهای بلاعوض دولت است که در متن قوانین تعیین گردیده است. نمونه‌های ارائه شده، لیست جامعی را تشکیل نمی‌دهد.

ردیف	نوع کمک	قوانین حاکم‌برکمک	شماره ماده قانونی	رویه‌حسابداری‌مندرج درقوانین منطبق‌براستانداردهای حسابداری	نحوه ارزش گذاری کمک
۱.	انتقال بلاعوض اموال منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهایی که ۱۰۰٪ سهام آنها متعلق به دولت است با ارزش بیش از یک میلیون‌ریال.	قانون محاسبات عمومی	۱۰۸	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزیابی کارشناس منتخب
۲.	انتقال بلاعوض اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهایی که ۱۰۰٪ سهام آنها متعلق به دولت است.	قانون محاسبات عمومی	۱۱۷	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزیابی کارشناس منتخب (یا ارزش دفتری)
۳.	کمکهای دریافتی از بابت وجوه طرحهای عمرانی در مورد طرحهای انتفاعی.	قانون محاسبات عمومی قانون برنامه و بودجه	۱۱۳ ۳۳	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام حساب سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزش کارشناسی یا هزینه انباشته حسابهای مستقل طرحهای عمرانی
٤.	زمینهای بلاعوض انتقالی به/توسط سازمان زمین شهری	قانون سازمان زمین شهری			ارزش منصفانه
۵.	زمینهای اهدایی از طریق وزارت کشاورزی و شرکتهای وابسته	قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها	۳۷	حساب سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزش منصفانه